

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJU

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

O MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsak četrtek - Posamezna številka 15 din - LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 330 din, četrtletna 150 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 amer. dolarje - TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu štev. 606-70/3-24

Stev. 7 (465)

LETNO X.

Novo mesto, 19. februarja 1959

UREJUJE uredniški odbor - Odgovorni urednik Tone Gošnik - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 - Poštni predel Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave st. 127 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA Casopisno podjetje -Slovenski poročevalec- v Ljubljani

Pravilno pojasnjevanje vsebine

zakona o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč

Zakon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč je končni ukrep, ki na področju stanovanjskega upravljanja ureja družbene in pravne odnose v smislu socialističnih načel. Zakon odpravlja možnost kapitalističnega izkorščanja poslovnih in stanovanjskih zgradb ter preprečuje špekulacije z visokimi cenami gradbenih zemljišč. Premalo pa poudarjam, da s tem zakonom izboljšujemo pogoje za čimhitrejšo in cenejšo graditev stanovanj in drugih komunalnih naprav. Tako bo dobil državljan, ki se bo odločil za graditev svoje družinske stanovanjske hiše, veliko ceneje gradbeno zemljišče, saj mu ne bo treba plačevati visokih cen kot doslej in bo tako mnogo prej zbral sredstva, ki so potrebna za investicijo hiše. Občinski ljudski odbor celo lahko sklene, da uporabnik ne dajo nobene odškodnine za zemljišča.

Zvezna ljudska skupščina je zaupala izvedbo postopka za ugotovitev predmeta nacionalizacije poseb. komisijam za nacionalizacijo. Te morajo biti ustavnovljene pri občinskih ljudskih odborih kot prvostopni organi in pri okrajnih ljudskih odborih kot drugostopni organi, to je, organi, ki bodo reševali pritožbe. Razen občinskih in okrajnih komisij so ustanovljene še republike komisije pri izvršnih svetih ter komisije pri zveznem izvršnem svetu; njihova naloga je, da skrbijo za enotno uporabo določil zakona, za presojo zakonitosti in pravilnosti odločb.

Pri OLO Novo mesto in vseh OLO novomeških občinah so bile že kmalu po izidu zakona imenovane komisije. Njihov sestav se zdaj spreminja in vskljuje s predpisi uredbe o postopku za nacionalizacijo najemnih zgradb in gradbenih zemljišč. Ta predpis namreč zahteva, da morata biti predsednik in namestnik sodnika ali član in namestnik pa odbornika ljudskega odbora. Tako že sam sestav komisije jamči, da bodo komisije delate družbeno-politično in strokovno-pravno. Teža odgovornosti za pravilno nacionalizacijo je torej na teh komisijah; vendar pa imajo tudi upravni in politični organi nadve važno nalogu.

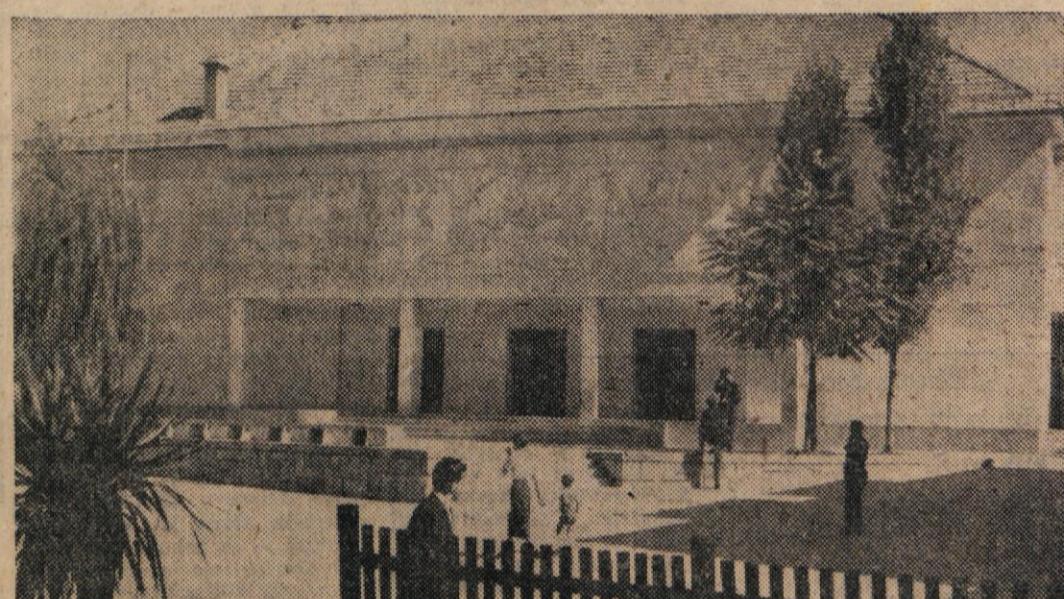
Komisije za nacionalizacijo in upravni organ v sedanjem razdobju postopka že izvršujejo vse potrebne priprave, da bodo mogile svoje delo čim bolje in v zakonitem roku izvesti. Le tako

se bo moč poslužiti prednosti novega zakona že v letosnji gradbeni sezoni.

Samo najemne zgradbe in gradbena zemljišča

Razen najemnih zgradb bodo v smislu zakona nacionalizirana tudi vsa zazidana in nezazidana zemljišča, ki leže v ožjih gradbenih okoliših mest in naselij mestnega značaja. Ta postopek pa ne izvajajo komisije za nacionalizacijo, temveč drugi organi. Zakonodajalec pooblašča republike izvršne sante, da doči, kateri kraji se štejejo za mesta in naselja mestnega značaja. V novomeškem okraju so takata mesta in mestna naselja: Brežice, Dobova, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Straža, Dol, Toplice, Sentjernej, Senovo, Breščica, Sevnica, Mirna, Monikronog, Trebnje, Kostanjevica, Videm-Krško in Zužemberk. OLO Novo mesto je na svoji seji, 7. februarja 1959, določil s posebnim odlokom oziroma gradbeni okoliš na podlagi predlogov občinskih ljudskih odborov. Odlok mora potrditi še Izvršni svet LRS. Državljanu bodo nato seznanjeni s posebnimi skupnimi odločbami, ki jih bodo izdal upravni organi občinskih ljudskih odborov, katera gradbena zemljišča so nacionalizirana. V teh odločbah morajo biti navedene številke vsekih nacionaliziranih zemljiščske parcele in objavljene z razglasom na deski OLO. Prizadete osebe lahko vložijo pritožbo v 30 dneh od dneva razгласa, kolikor se odločba nanaša na pritožnika. Predvidoma bo razglas nabit proti koncu tega meseca.

(Nadaljevanje na 2. strani)

... Včasih smo Slovenci sami sebe imenovali narod — hlapcev. Osvobodilna borba nas je preoblikovala v narod — borcev. V sedanjem razdobju osvobodilnega boja rastemo hkrati kot — državni narod, ki gradi svojo ožjo slovensko in skupno jugoslovansko narodno oblast in nerazdržljivi povezanosti z enako državnimi narodi — federativne, bratske in prav zato močne Jugoslavije.

To poslednje dejstvo se je kar najpristneje zrcalilo na prvem zasedanju — prvega slovenskega parlamenta...«

Danes se prebivalci Črnomlja in Črnomalske občine spominjajo besed velikega državnika Borisa Kidriča - Petra, ki je pred 15 leti govoril na I. zasedanju SNOS — Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta v srcu partizanske Bele krajine. Obletnica prvega zasedanja prvega slovenskega parlamenta je občinski praznik Črnomlja; prebivalcem mesta in okolice za 19. februar toplo čestitamo in želimo novih uspehov pri ustvarjanju socializma!

Na slike: obnovljeni Prosvetni dom v Črnomlju, v katerem je 19. in 20. februarja 1944 zasedal SNOS — prvi slovenski parlament

Odločneje naprej!

Socialistična zveza delovnega ljudstva in društvo bojnih veteranov, ki bi se enkrat na leto zbrali k paradi, temveč organizacija, ki nenehno razvija nadaljnji napredek na vseh področjih družbenega življenja,

V nedeljo, 15. februarja je bila v Metliki redna letna občinska konferenca SZDL. Člani plenuma in delegati osnovnih organizacij so se pogovorili o delu v preteklem letu in nalogah, ki Socialistično zvezo čakajo letos. Konference sta se udeležila tudi ljudski poslanec dr. Jože Vilfan in predsednik okraja Novo mesto Niko Belopavlovič.

Poročilo o delu organizacije

v preteklem letu je bilo zelo obširno. Zajelo je dejavnost vseh družbenih organizacij, delo občinske, gospodarski razvoj, delo organov delavskega

in družbenega upravljanja. Kakor povsod, je tudi v Metliki opaziti premalo sodelovanja med organizacijami. S sindikat, mladino in organi delavskega

upravljanja bodo moralni letos izdelenje odigrati svojo vlogo.

Mladina industrij, ki se v Metliki še razvija, pomeni mnogo, ker je od tega, kako se bo uveljavila, odvisen ves nadaljnji

gospodarski razvoj. Sindikat

mora skrbeti za strokovno in

ideološko-politično vzgojo

izvajalcem, organi delavskega

upravljanja pa morajo odločenje posegati v gospodarsko

politiko podjetij in brez strahu

načenjati vsa vprašanja, ki se

pri delu porajajo. Mladino mora

bomo bolj pritegnjati k delu in

iz mladih ljudi in proizvodnji

z primerno vzgojo vzgajati dobre

delavcev v industriji, z aktivi mladih zadružnikov na

vasi pot dobre kmetijske proizvajalce.

V kmečkih mladincih bodo

vzbujale voljo do dela in zani-

manjanje za opazovanje narave.

Tovariša Niko Belopavlovič

in dr. Jože Vilfan sta poudari-

la, da moramo nenehno težiti

za gospodarskim razvojem.

Novi industrijski obrati, ki jih

je Metlika pred nedavnim dobi-

, pomenijo za to nekdaj gospodarsko zaostalo področje

zelo mnogo. Proizvodnja v to-

varni trikotaže Beti ne poteka

tako kot smo pričakovali. De-

lavci se izgovarjajo, da je delo

zelo naporno. Mi vemo, da so

v tovarni nekatere težave, ker

nimajo barvanje in sušilnice.

Z enakimi težavami se bori vsa

naša tekstilna industrija, saj

imamo v Sloveniji le dve bar-

varni. Ker smo dali v tovarno

trikotaže Beti najsdobnejše

proizvajale.

Predstavnik učiteljev je v

razpravi izrazil željo prosvet-

delavcev po temeješem sodelo-

vjanju prebivalstva, organizaci-

ci in občine s šolo pri uresni-

cujevju šolske reforme. Sola bo

skušala dajati v bodoče mlad-

ini živiljenjsko vzgojo, ki jo

najbolj pogrešamo pri medvoj-

inem in povejanju.

Najbolj pogrešamo pri medvoj-

Tončka Majcen: SPOMINI NA BORBO

V Klevevžu pri Smarjeti je bila graščina z mnogo zemlje, last graščaka Ulma, ki je sprito naraščanja osvobodilnega gibanja pobegnil v začetku 1942. leta. Graščak je bil osovražen, saj je izjemal okoliške batareje, da so mu delali na spolovino. boljše je ostalo njemu, slabše pa kmetu-dninarju. Ker so bile njive zasejane z različnimi kulturami, je bilo potrebno, da se zemlja čimprej razdeli kmetom. Rajonski cdbor OF Smarjet je sklical širši sestanek z aktivisti rajonskega odbora Škocjan in naredili so skupen načrt za razdelitev. V zvez, tem je bilo tudi več množičnih sestankov. Spominjam se tega sestanka, ki je bil 4. junija 1942. leta v Slapah. Sestanek je vodil neki Gašper, imena ne vem. Na sestanku je bilo mnogo ljudi iz bližnje in daljne okolice. Izvolili so odpravnike, ki so zastopali posamezne vasi, in sicer:

Zbure: Franc Pirnar, ki naj bi bil obenem oskrbnik in čuvaj (prej je bil dinar na graščaku).

Zalog: Viktor Granda.

Dol-Čelevec: Anton Lindič.

Zagrad, Velike in Male Poljane, Klenovik: Pavle Markelj in Ferdinand Zužek.

Smarjeta-Gorenja vas: Franc Klemenčič.

Ti odpravniki so sestavili listo interesentov, katerim naj bi se dodelila zemlja. Spominjam se, da se je upoštevalo socialno-najboljšibke in pa pripadnost osvobodilnemu gibanju. Pri sami razdelitvi zemlje smo bili načinjeni: jaz, član rajonskega odbora OF Smarjet, Karlovšek in Blatnik. Zemlje za razdelitev je bilo okrog 85 ha njiv in travnikov. Vse to je bilo razdeljeno med 300 interesentov. Dodeljevali smo nekaj arov njiv in nekaj arov travnika. Interesentom, ki so bili revni in naši, se je dodelilo njive, na katerih je bilo že zrelo žito. Pri samem razdeljevanju je bilo zelo živo, padale so propombe pri posameznih imenih: »Ta na potreben; ta ni naš; naj se mu dodeli, vendar se mora poboljšati,« tega nam ne bi nikoli dala gospoda! in pod. Zemljo so dobili Franc Sladič iz Klevevža, Franc Malenšek iz Sel, Anton Lindič, Franc Pajk, Franc Pirnar iz Zbura, Janez Dulc iz Vel. Poljan, Alojzija Večovhar iz Zbura, Antonija Piskole, Janez Kreš, Anton Krnc, Anton Udrovč iz Zbura, Anton Cvejbar, Tončka Smrekar iz Zaloge, Marija Zorc iz Bojnika, Povše iz Klenovika, Marija Udovč, Franc Gal, Jože Zupan, Marija Zeleznik, Jermanvrh, Andrejčič (Zloganska gora), Pepi in Hans Blatnik (Lakenc), Ferdinand Zužek, Pavle Markelj, Jože Pungerčar (Zagrad in Klenovik).

Graščak Ulm je imel tudi velik vinograd v Bojniku. Vinograd ni bil razdeljen ob tej priložnosti, razdeljen je bil šele v zimji 1942-43. Vinograd sva razdelili jaz in Mica Vidovič. Tuk pred italijansko ofenzivo 12. septembra 1942 smo aktivisti organizirali trgatev zrelega grozdu portugalke. Ljudje so prostovoljno pomagali pri trgatu. Del vina so odpeljali partizani, del pa ga je dobila bela garda. Ker se je pričela ofenziva, je grozje ostalo v vinogradu. Po ofenzivi so ga hodili trgati partizani in belogardisti, nekaj pa so ga pobrali ljudje.

Interesentov pri delitvi vinografa je bilo okrog 40, kolikor se spominjam. Najprej sva z Mico dodeljevale po 10 vrst, ker smo videle, da ne bo zadostovalo, smo dodelile največ 7 vrst. Tudi tu je bilo načelo, da so dobili tisti, ki niso imeli svojega vinograda in da so bili naši somišljenci. Med drugimi so dobili Pepi in Hans Blatnik, Tončka Virt, Jože Eržen iz Jeprije, Alojzija Povše iz Klenovika, Nande Zužek iz Zagrad, Kocjan Zorc in drugi.

Razen vinograda je imel graščak Ulm na našem terenu še velik gozd v Zagradcu in pri Sv. Tomažu. Tudi za gozd je imel graščak postavljenega oskrbnika Frica Marjetiča z Zlogansko goro. Za graščak je prej dajan revnini kmetom drva, listje in kote za vinograde, kar so morali seveda odslužiti z delom. Kot članici rajonskega odbora OF Škocjan sva z Mico sklenili, da gozda ne razdelimo, ker bi ga kmetje prehitro uničili. Obdržali sva še naprej za oskrbnika Frica Marjetiča, ki pa ni smel brez naše vednosti nješčas izdajati. Tako sva z Mico »strokovo« pregledali in odločili, kje se sme sekati drva in kje se sme grabiti listje. Dajali sva nakazila za sečnjo drva in sprejemali denar. V gozdu pri Sv. Tomažu sva dale posekati nekaj smrek, katere smo zamenjali za suhe deske pri kmetih. Deske smo potrebovali za bunkerje. To delo sva opravljali skupno do junija 1943, ko sem odsila na okrožje Novo mesto. Poleti 1942 je bil že razkrinkan »Štajerski bataljon«, ki se je zadrževal pod Gorjanci in v okolici Novega mesta. Partizani so nosili v tem času trakove raznih barv na bluzah, včasih so menjali trakove tudi dvakrat na dan. Partizani, ki so se mnogokrat zadrževali v tem času pri nas, so pripovedovali o grozodejstvih, ki jih je počela ta sovražna enota. Znašali so se nad kmeti, ki so jim dajali hrano in dobiti veri, da so partizani. Pred ofenzivo so pričeli s hajkami tudi na nas aktiviste. Prav tako so v tem času tudi Italijani požigali in bombardirali slovenske vase pod Gorjanci. S terorjem so hoteli zavedne ljudi odvorniti od sodelovanja v NOP.

Po italijanski ofenzivi 1942. leta je odšlo iz vasi Zagrad, Klenovik, Goriška vas in Vel. Poljane okrog 16 fantov v belo gardo. V teh krajih so bili ljudje zelo pod vplivom cerkve. Belogardisti so izrabili zaostrost ljudi, na drugi strani pa tudi teror in jih tako nekaj odvornili od sodelovanja v OF, v kateri so pred ofenzivo enotno sodelovali.

V juniju in juliju 1942. leta smo imeli večkrat množične sestanke v Zagradu, Klenoviku, Otavniku, Pod Telčami, Krsinjuvru in Goriški vasi. Pripravljale so se volitve v narodnoosvobodilne odbore. Na teh sestankih so govorili Jermančič in brat, prišli pa so tudi aktivisti podokrožja Šmarjet. Na sestanke je vedno prišlo tudi dosti žens. Konec julija ali prve dni septembra so bile volitve. Volilni sestanek za vasi Zagrad in Klenovik je bil v Zagradu.

Ivan Čehić: Od Beograda do albanske meje

Zapiski slučajnega popotnika

»Oho, kaj pa to pomeni?« sem vprašal.

Ves, siko: udarnik je on, udarnik!« je hitro povedal starec. »Hm, najprej ga nisem hotel pustiti tja v Slovenijo. Saj veš, kakš je na vasi!« Polkavari se ti bo otrok, Milisave. Pazi, kaj delaš. Upopastišti ga bodo tam, verjemelj! In jaz, starji čepec, sem jih skoraj povrzel... Pa ga sedaj poglej, a? No, kaj praviš? Nekega dne bo od nješčas postal gospod ženinjer!«

Fant je poslušal, se smehljal in me gledal.

Isto popoldne sva v mislih skupaj hodila po peščeni stazi naselja v Krownem, ob zelenomodri Krki, ki teče zdaj mimo z rahoč nakodranimi valčki, zdaj spet butno vali »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. Niti zato, če ne bo to prav nješčas Tone. Važno je, da prenesem pozdrav fantu v kučni, iz kraja, kjer tako čudno diši preoran, mastna zemlja, ki jo Sumadinci gajajo v visokih gumastih škornjih.

Na potu do Paračina sem spoznal še enega mladega človeka: študenta ekonomije iz nekega londonskega koledža.

Moj novi prijatelj, tuječ, mi je pripovedoval, kako je bilo v Sloveniji, na Jadranu, V Zagreb in Beogradu, in kako zeli, da bi sedaj spoznal še te »turške kraje«. Nisem takoj doumel, kaj je hotel reči, ali pa nisem hotel doumeti.

Turški kraj!

In uježil sem se na svojega prijatelja tuja.

Potem se mi skušal doperdati, da nima prav, ko tako govor. Mi pred drugimi sploh radi na dolgo govorimo o sebi in delamo pri tem zapletene analize.

Nemata bi bilo bolj prepro-

to, a katerem je govoril. Jaz ga sploh nisem hotel vprašati, koga pravzaprav pozna. Saj tako lahko izročim njegov pozdrav vsakemu, ki ga poznam. N

Množicam sodobne probleme

V pripravah za okrajno skupščino Svobod in prosvetnih društev bodo spet zazivelih razgovori o problemih amaterske dejavnosti. Skušali bomo iz dragocenih izkušenj v preteklosti opraviti analizo in dati bodočemu delu za neko daljše obdobje nove, bogatejše in potreben čas ustrezaže oblike. Novi tokovi in spremembe v življenju zahtevajo, da zaostajamo za potrebnimi družbenega razvoja. Nujno je, da stopamo z njim v korak. Le tako bo naše delo odsev in izraz današnjih dn.

Amaterska dejavnost v našem okraju ima močne korenine in tradicijo. Prav to zahteva, da vlivamo sedanjemu delu novim vsebinom, ki bo izražala velika življenska dogajanja z novim vrednotami. To pa zahteva tudi nove oblike, dvig kvalitete in poseganje v sodobne problematike.

Ze povprečna analiza nam odkriva, da po navadi ocenjujemo amatersko dejavnost z vidikom kvalitete zelo različno. Od poskusov datih dramatično predstav v kakem manjšem kraju brez ustreznih tehničnih pripomočkov pa do precej popolnih amaterskih gledaliških predstav v kulturnih središčih je tudi velik vsebinski razloček. Dobor, razgledani igralski kolektivi bo iskal problematiko program, igrali v zaostalih krajinah pa vse prerađi segalo po začasenem arhivu ljudskih iger, kjer češče ni mogobe ugotoviti niti avtorjev, niti pravega naslova. Niti ni mogoče videti predstav, pa moremo slutti, da je bil igrač, ker je bila njena vsebinska slika. Nikakor ne moremo soglašati z mnenjem, da je za manjše kraje vse dobro. Kdor misli, da ljudje v odročnih krajih ne bodo domeli resnično lepe umetnosti, je zmoti. Skodijo je misliti, da so sodobne odruške uprizoritve literarnih večer ali dobri koncerti le za večje centre. Nasprotno, prav zaostalim krajem je treba dati več, da bodo dohiteli razvite. Ni mogoče vztrajati pri dveh kategorijah kulture: ena za kulturne napredke, druga za zaostale kraje. Iz tega sledi, da je repertoarna problematika naših amaterskih skupin zelo pereč in ji bo treba nuditi mnogo več skrb kot doslej. S pravilno izbiro repertoarja moramo doseči, da bo slihni prostor, kjer nastopajo amaterji — naj bo to gledališka dvorana ali skromen šolski prostor — tribuna leve slovenske besede in vsaka predstava pogumen poseg v dogajanja okoli nas.

S ponosrečeno uprizoritvijo odsek dela često ni mogoče prispeti krije, tistim, ki odločajo o uprizoritvi. Saj nimajo pravilno možnost izbere. Ne le, precepljanja praznina v izbirli deli s sodobno problematiko, nato tudi tehnične zahteve prepričujejo, da bi ves problem rešili v kratek. Z veseljem ugasavamo, da se dramatska knjižnica polagoma polni z dolimičnimi deli, ki jih izdaja Prosvetni servis v Ljubljani. Razvediv je bil tudi odziv na zadnji natečaj za dramska dela. To obeta, da se bomo vendarje premaknili z mrtve točke. Naši amaterski redatelji tudi sedajo po drobnih zvezkih, ki vsebujejo že tudi potrebna režijska in scenična načinka. Treba bo z novimi deli izpopolnitvi knjiž-

Kaj nam kaže pregled gledališkega amaterizma v okraju — Izkusnje in navdušeno delavnost mladih je treba združiti brez sebičnega monopolizma nekaterih starejših kulturnoprosvetnih delavcev — Večjo skrb posvetimo tudi strokovnemu dvigu kadrov v gledališkem amaterstvu

nice pri društvenih, predvsem pri izposojevanju pri svetu SPD v Novem mestu, ki naj postane društvo našega okraja svetovalec pri izbiro iger.

Važni so tudi posveti režiserjev, ki pa morajo biti bolj sistematični. Na njih bomo lahko obsegnejši obdelati repertoar, z nasveti pa pomagali mladim režiserjem, da bo vsebinsko dobro delo tudi zaživel v odru. Režiserji se često bojejo, da bi igra, ki obravnava sodobne probleme, ne bi pridržala naši. Tako bojsej je upravljena teatralna, kar je režiser iz ozkih zaostalih gledališč na navdušeno delavnost mladih. Kaj mladina zmorce, se je pokazalo že ob mnogih priloznostih. Obzalujemo, da v naših prosvetnih društvenih ni organizatorjev, ki bi brez strahu za svoja mesta znali ustvarjalno silo mladine, namesto na kulturno področje. Zastarella in ozka pojemanja skodeljuje našim napovednikom, da imajo jih neogrožen prerašča. Mladina je tista, ki utira pot življenja toku. Zato bo naša vseh, ki so odgovorni za amatersko dejavnost, da omogočimo mladim ljudem, ki žele pododelovati v kulturnem življenju, da opusti močnopolarske težnje in vsako ožino.

Odločno prenehajmo smo doslej skrbeli za strokovni dvig kadrov, tako igralcev, kakor režiserjev, predvsem z oddajenjem v srednjem kraju. Samorastniška pot režiser-amaterjev mora dobiti čimprej strokovno vzrobo. Seminarje zanjajo naš organizirajo občinski svet; Svobod in prosvetnih društiev. S tem bodo omogočili udeležbo skoraj vsem režiserjem v društvi. Tudi poglobitev v delu na takih seminarjih bo večja, ker bo število udeležencev manjšek, kar v seminarju za ves okraj. Vprašanje predavateljev bo rešil dramski svet pri Okrajnem svetu SPD. Na seminarjih moramo

bili v letosnjem letu po vseh občinskih centrik, zaključni pa v Novem mestu.

Vse premašalo smo doslej poskušali z mladimi ljudmi, ki so polni zdravih idej in naprednih stremljenev. Se vse preveč si starejši laste monopol v ljudskem izobraževanju. Največkrat z izgovorom da mladina nima izkušenj. Vojo mladino do dela, tolačijočo kot boj za položaj. To je pač ozko gledanje. Raje se vprašamo, kako neprimerno večji bi bili uspehi, če bi svoje izkušnje v delu združili z navdušeno delavnostjo mladih. Kaj mladina zmorce, se je pokazalo že ob mnogih priloznostih. Obzalujemo, da v naših prosvetnih društvenih ni organizatorjev, ki bi brez strahu za svoja mesta znali ustvarjalno silo mladine, namesto na kulturno področje. Zastarella in ozka pojemanja skodeljuje našim napovednikom, da imajo jih neogrožen prerašča. Mladina je tista, ki utira pot življenja toku. Zato bo naša vseh, ki so odgovorni za amatersko dejavnost, da omogočimo mladim ljudem, ki žele pododelovati v kulturnem življenju, da opusti močnopolarske težnje in vsako ožino.

Odločno prenehajmo smo doslej skrbeli za strokovni dvig kadrov, tako igralcev, kakor režiserjev, predvsem z oddajenjem v srednjem kraju. Samorastniška pot režiser-amaterjev mora dobiti čimprej strokovno vzrobo. Seminarje zanjajo naš organizirajo občinski svet; Svobod in prosvetnih društiev. S tem bodo omogočili udeležbo skoraj vsem režiserjem v društvi. Tudi poglobitev v delu na takih seminarjih bo večja, ker bo število udeležencev manjšek, kar v seminarju za ves okraj. Vprašanje predavateljev bo rešil dramski svet pri Okrajnem svetu SPD. Na seminarjih moramo

stav poklicnih gledališč in najboljših amaterskih družin se bo širilo obzore amaterskih režiserjev. Doslej ni bilo sistematičnih obiskov. Zdaj si bo vredno ogledati tehnični odruški ureditev in navezati razgovore s poklicnimi umetniki.

Med težave, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s katerimi se srečujejo amaterji, sodijo tudi slab materialni pogoj naših društev. Ni mogoče zankati, kako važno je, da uspešno rešujemo urejanje dvoran in odrov, svetlobnega parka, skrbimo za izdelavo ustrezne scene in ostalih pripomočkov. Ponekod žal odgovorni ljudje tegevajo, s k

SPORT IN TELESNA VZGOJA • SPORT IN TELESNA VZGOJA • SPORT IN TELESNA VZGOJA

Vzgajati - ne snubiti!

Sportni — tekmovalci ne nastanejo čez noč, potreba so leta vztajnejša dela in tudi precejšnja mera talenta, da se pririne v republiko ali celo v državno reprezentanco. V tem uspehu pa ni vložen samo trud tekmovalca, merskih imajo celo več zaslug pri

izstopajo iz športne arene; tako je bila vrzel hohje zamaziti z dolenskimi atleti. Toda kako? Vsi najboljši atleti naj bi prisotni pri Odredu, le-ta pa bi spremeni svoje ime v klub dolenskih visokošolev. Da to ne bi bila blistvena spremembila lahko

njam ostro nastopili. Res da imajo atleti pri Odredu mnogo več možnosti za napredok, toda tudi na to lahko najdemo odgovor: tudi s Plutom, Brincem itd. niso pririnili daleč čez povprečne rezultate. Nelepi namen Odreda so se že pokazali v pravi luči Izpisnicu iz domačega kluba so vzel trije najboljši kočevski atleti: Puelj, Cihal in Torkar. Lahko rečemo, da se je znašla kočevska atletika, nenadoma čisto pri teh. Ne všeč, da hotel še kateri telesno vzgojni delavec začeti spet od kraja, saj bo vedeni misli: »Ko ga bomo spravili

do dostojne višine, jo bo pobr sal drugam...«

Seveda je treba iskati krivide, na nas samih, ki mnogokrat posvečamo premalo pažnje vzdaji. Tekmovalci bi moral imeti čut dolžnosti do svojega kolektiva, da ne bi videti svoje osebne koristi. Videli smo, kako se je zgodilo, da bo takoj tudi v Novem v Širino, ker le od tu pride stvar te dobro premisli, se posebno sedaj, ko povod govorimo: sport na se razvije predvsem v Širino, ker le od tu pride kvaliteta.

Miro Baydek

Še dve četi tabornikov — na Senovem in v Žužemberku

Dolenski taborniški svet je v nedeljo uresničil svoj letosnjek na razširitev organizacije: na Senovem in Žužemberku sta bili ustanovljeni 12. in 13. taborniška enota v okraju.

Na Senovem je v novi CETOBORSKISI SLAPOV 23 tabornikov. Zdaj imajo dva voda, pred katerima je odgovorna naloga, da si vzogji nove vodnike za nadaljnjo razširitev organizacije. Na obnovenem zboru so med drugim razpravljali o priravah na okrajni taborniški mnogoboj v delovnih akcijah, s katerimi bodo zasluženi denar za nakup krovjev. Nastavljajo je nesmiselno, da bi član atletskega kluba tekmoval se za matični klub v konkurenči Partizana. Ce se že misli ustvariti klub dolenskih Studentov, potem naj bo ta klub sestavljen res iz samih Dolencjev, zakaj je tukaj jo bodočnost atletike na Dolenskem zagotovljena. Najboljši tekmovalci Dolenske bi sestavljali ekipo, ki bi morebiti sodelovali tudi v Ljubljanski ligi. Rivalitet med dolenskimi tekmovalci bi se tako močno povečala, pa tudi množično bila zagotovljena.

Mnenja sem, da bi bilo treba proti Odredovim klubskim tež-

vsak sprevrdi. Klub dolenskih visokošolev bi bil v bistvu še vedno Odred, torej samostojen atletski klub, ali z druga strani pogedano: s tem so tekmovalci za nas izgubljeni, saj bodo s številnimi tekmovalci odigrani od tekmovalci domačega kluba. Prav tako je nesmiselno, da bi član atletskega kluba tekmoval se za matični klub v konkurenči Partizana. Ce se že misli ustvariti klub dolenskih Studentov, potem naj bo ta klub sestavljen res iz samih Dolencjev, zakaj je tukaj jo bodočnost atletike na Dolenskem zagotovljena. Najboljši tekmovalci Dolenske bi sestavljali ekipo, ki bi morebiti sodelovali tudi v Ljubljanski ligi. Rivalitet med dolenskimi tekmovalci bi se tako močno povečala, pa tudi množično bila zagotovljena.

Mnenja sem, da bi bilo treba proti Odredovim klubskim tež-

vistem, ker je imelo društvo, z račno puško, tekmovanje za zlatno znako, ob dnevu vstaje tekmovanje v počasnosti občinskih pravnikov. Udeležba nepopolne ekipe na republiškem prvenstvu v Ljubljani pa je pokazala, da je v Brežicah tudi nekaj.

Ta precej veliki razorec naše atletike na Dolenskem na lahko hitro zamre. Naj omenim samo Černomelj, ki je pred leti slovel kot središče atletike na Dolenskem. Nevarnost grozi predvsem od ljubljanskim klubom, ki na vse načine snubijo dolenske atlete. Pri Odredu vladala je že dala časa kriza. Ni si znal vzgojni načrt, starejši tekmovalci pa že

zadostajo iz sportne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

izstopajo iz športne arene; tako je bila blistvena spremembila lahko

80 let Češnovarjeve mame

V krogu svoje številne družine je praznovala pred dnevi svoj 80-letni dan Češnovar Neža, ki se je rodila leta 1879 v Smolenjavi vasi na Žefranovi domačiji. Kot dekle je prispevala

in delala po njivah kot mravljija od jutra do večera. Med osvobodilno vojno so ji naga-

jali zlasti domači izdajalci. Spomladi leta 1943 je težko

zbolela. Zaradi bombardiranja

Češnovarjeva mama s hčerko Tončko, por. Strumbelj, vnuknjama in pravnukoma

v Novo mesto, kjer se je poročila leta 1902 s kolarskim mojstrom Češnovanjem Karlohom. V srečnem zakonu se jima je rodilo osem otrok, od katerih jih šest še živi. Vse svoje življenje je bila marljiva in zgledna mati. Z marljivostjo in delom sta si bila z možem kupila posest v Novem mestu. Bila je lastnica ugledne goštinstvene v bivši Krizantski ulici št. 3 (sedaj Muzeju). Se preje je vedel to gostilno, starci Morave in se je imenovala »Pri Dalmatincu«. Tja so hodili večinoma starejši ljudje, tudi Janez Trdina jo je obiskoval. Ko je jubilantki pred dobrimi 30 leti umrl mož, se je Neža še bolj poprijeela dela

Najboljšim — priznanja

Za uspešno delo v minulem letu je občinski svet Svoboda in prosvetnih društev v Crnomelju na zadnjem skupščini razdelil 14 diplomi najboljšim in najpozvočnejšim družtvom, družinam in posameznikom.

OGLEDALO

Pust je »pobodel« tudi črnomaljske peke ...

Pustovanje je pač praznovanje, ki je namenjeno vsem. Ob tej prilici pozabimo na svoje vsakdanje težave in se predajo vsem muhavostim patronu »Kurentu«. Nikakor pa ne kaže, da bi v »prazničnih« dneh od pustne sobote pa do pepelnice redno potebno znamenje za nadaljnji študij jezikov.

V Vidmu-Krškem je veliko zanimanje že za tečaje tujih jezikov. V kratkem se je prijavilo za začetni tečaj nemščine 17. za nadaljevanje pa 18. kandidatov za poučevanje angleščine 10. Kaže, da so vsi prijavljeni resno začeli, tako da bodo po trimesecnem intenzivnem delu po sodobni metodici pridobili potrebno znanje za nadaljnji študij jezikov.

Na pobudo DPD Svobode in sindikalnih organizacij so začeli v Vidmu-Krškem s trimesecnim tečajem za kvalificiranje delavcev. Tečaj je tririkrat na tečen. Na tem tečaju si bodo pridobili osnovno znanje, potrebno za kvalifikacijo.

V Vidmu-Krškem je veliko zanimanje že za tečaje tujih jezikov. V kratkem se je prijavilo za začetni tečaj nemščine 17. za nadaljevanje pa 18. kandidatov za poučevanje angleščine 10. Kaže, da so vsi prijavljeni resno začeli, tako da bodo po trimesecnem intenzivnem delu po sodobni metodici pridobili potrebno znanje za nadaljnji študij jezikov.

No, malo pred tem se je v Smarju pojavil en del zoologskega vrta. Sosed »Na križku« je honorarno posodil belega šimela, da se je preleval v zebro. Ta naj bi potem nastopala v raznih vlogah, in baje jo bodo že drugi dan oprali, da bo spet stari šimel, ki vozi kruh v Smarje. »Zlobni jezik« trdijo sicer, da bo šimel še kar nekaj časa zebra in da mu ne bo posrečilo kar takoj sledi svoje pidzame, pa jim menda ni vsega verjeti. Sliši se tudi, da je vzrok v nenadnem »zmanjanju« zebre — šimelna v tem, ker se lastniki znašel za enimi vrat, predmet precejšnjega smeha pa, ki je bil vsakega toliko časa tudi »zira«, mula, pa še kaj pa za drugimi vrat, kaj ne pa je baje fmele v žepu gospa. Pa saj ni vsega verjeti, kajne?

Zvezčer tega dne so se ljudje zbirali kar na treh mestih — v gasilskem domu, Kolodvorski restavraciji in v Smarju. Še dolgo in noč so se slišale godbe iz lokalov, ljudje pa so se vrteli, vrteli. Z maskami je bilo bolj žalostno tudi tečaj, zanimiva je bila le skupina: hribolazeč z narhtrnikom, na katerem je visel napis »Cuvajmo planinsko svetje« — za njim pa so korakale nekatere od zaščitnih cvetk. To je prav zanimiva reklama za našo Gorsk stroži, ki ima nalogu čuvati to plemenito svetje. Se »dama v žaklji« je vredna omembе, predvsem zaradi pravega žaklja in prekrasnega obrazu pa zaradi smeha, ki ga je povzročila.

V sredo pa so pusta žalostno pokopali, oziroma »auto-pilli.«

CRNOMALJCI ŽELE...

Prejšnji teden smo jih obiskali in se pomenujeli z njimi o vsakdanjih skrbah.

NOV HOTEL, LAŽJE PREDPISE IN...

V imenu gostincev je izrazilila željo Jožeta Starika, knjigovodkinja Gostinskega podjetja Crnomelj:

— Mi, gostinci, bi imeli radi kmalu svoj hotel! Nekaj sredstev za gradnjo imamo že pripravljenih. Začlostno je to, da ima družbeni sektor gostinstva v Crnomelju samo tri postelje.

Povedala je še, da je imel delavski svet Gostinskega podjetja pred kratkim sejo, na kateri so razpravljali in sprejeli sklep o odpisu in nabavi osnovnih sredstev ter o odnosu do gostov. Predvsem zadnje je zelo razveseljivo.

— Pa vaše osebne želje?

Srestela jih je kot iz rokava: — Predvsem: da bi bili predpisi lažji; ved prostega časa; da ne bi delala kot natakarica, kadar je ples, in možička...

SPORTNA

Franca Molka, znanega športnika, sem srečal na cesti.

— Česa si črnomaljski športniki najbolj želite?

— Da bi v Novem mestu ustavili Okrajno športno zvezdo!

VEČ DELA...

— Rada bi več dela, je dejala kuvarica v gostilni pri Kolbenzu Ančka Vardjan. Potem pa je dodala:

— Sicer pa se bo spomladi presele sodišče iz Metlike k nam, zato ga potem gotovo več...

STANOVANJE, SLUŽBENI MOTOR...

Leopold Vitrik, sanitarni tehnik pri občini, si želi, da bi občina zgradila več stanovanjskih blokov in da bi dobil službeno motorno kolo, ker privatno preveč stane. Ker je tudi vnet šahist, želi, da bi dobilo šahovsko društvo kako podporo.

ŽELJE TREH ZVEZD

Tri zvezdnicice so se mi predstavile:

— Suzan,

— Ava,

— in... o, zlomak! Tisto zadnje ime mi je združilo iz spomina. Oprostite mi, če je mogoče! — Vse tri hodijo še v šolo — pa ne v filmsko, ampak v črnomaljsko gimnazijo. In njihove želje?

Prva: »Da za občinski praznik ne bi bilo pouka!«

Druga: »Če bi bil pouk, da vsaj spraševali ne bi!«

Tretja: »Ukinili naj bi pouk matematike!«

RAZGOVORI V BIFEJU

V bifeju pri »Delikatesi« so gostje pili in udrigli čez gozdne takse, da so prevelike. Pravijo, da s poseknim lesom še takse ne morejo placiati, zato pa posekajo več in denar, ki ga pri prodaji lesa dobijo, odvedati za kritje takš. Njihova želja: nizje takse.

LJUDSKI TEHNIKI PROSTOR

Se Jova Glogovška sem vprašal, kakšno željo ima. Dejal je:

— Zelei bi, da bi Ljudski tehnik dobila svoje prostore. Vse gostilne ga imajo, mi pa ne. Volje za delo je dovolj, strokovnjakov tudi, samo prostora nimamo. Nekaj let imamo že samo občne zvore, ne delamo pa skoraj nič. Zelei bi tudi, da bi vendarle že dobili proračunski znesek, ki nam je vedno objavljen, a ga ni. Otroci se ukvarjajo nekaj s kinom, z ljudsko tehniko pa samo takrat, kadar je odmontirajo. Odbor tudi imamo, a je precej odbornikov, ki nikoli ne utegnijo priti na občni zbor. Imeli smo foto krožek, ki se je selli iz prostora v prostor, dokler ni razpadel.

DOLENJSKI LIST

Obračun šmihelskih gasilcev

Svojo 30-letnico bo praznovalo letos gasilsko društvo Šmihel pri Novem mestu. Društvo ima 92 članov, med katerimi je 26 pionirjev, kar je vredno, vse povale. Žal je opaziti v društvu medsebojno trenje, kar bo treba odpraviti.

Na področju društva sta bila v preteklem letu dva požara manjšega značaja in dva, za katera gasilci sploh niso zvezeli, čeprav bi lahko povzročila večjo škodo.

V bodočem delu bodo starejši gasilci vzgajali pionirje — gasilce, da jih bodo le-ti, ko bo potrebno, lahko dostojno zamenjali.

Pred novim odborom društva, ki je bil izvoljen pred kratkim, je veliko načaja v novi odbor bo moral krepko zagrabiti, da bo vse rešil.

Kp.

Prešernova proslava v Vidmu-Krškem

Tudi v Vidmu-Krškem so slovensko počastili spomin Frančeta Prešerja. Skoraj po vseh šolah so imeli kulturne prireditve. Najbolj so se izkazali dijaki tehnične srednje šole, oziroma njihova mladinska organizacija, ki je pripravila za svoje člane samostojno proslavo.

O pomenu in delu Franceta Prešerja je govoril profesor Plestenjak, kulturni spored pa so izvajali dijaki tehnične srednje šole in učenci osnovne šole.

Ljudska univerza Videm-Krško

Pred kratkim je DPD Svoboda v domu Svobode v Vidmu-Krškem. Udeležila sta se je tudi predstavnik republike zvezne Svobod Vlado Majhen in tajnik Vinko Trinkaus. Najzadnješi članom DPD Svobode v prosvetnih društev občine Videm-Krško sta v znak priznanja za aktivno delo na prosvetnem polju podeličila srebrna odlikovanja.

Osrednja proslava je bila v domu Svobode v Vidmu-Krškem. Udeležila sta se je tudi predstavnik republike zvezne Svobod Vlado Majhen in tajnik Vinko Trinkaus. Najzadnješi članom DPD Svobode v prosvetnih društev občine Videm-Krško sta v znak priznanja za aktivno delo na prosvetnem polju podeličila srebrna odlikovanja.

Pust med Sevnicanami

Tokrat pa so ga — pusta namreč! Kar dva dni je bilo cutti v zraku napetost okoli tega veselega dogodka. V soboto zvezčer je v nabitem domu TVD Partizana nastopilo kar lepo število mask, med njimi nekatere prav svojevrstne. Videli smo skupino gusarjev, ki so se stvari lotili resnično domesnilno, zato pa so šeli tudi primerno priznanje. Skupina gardnih oficirjev je vzbujala precej zanimanja, nadalje še grozd in trta, pa tudi ideja s kolodrakima hroščema ter komplirjem, ki se je branil s »Flič« brizgalno je bila originalna. Pojavila se je še kača klopotača s krolitom, pa petelin (brez krotic) in nekaj drugih mask. Praktične nagrade, ki jih je podeličilo društvo, so bile kar lepo priznanje za trud in domesnilnost nastopajočih. Začudo — takih normalnih »mask«, ki jih maskirajo maliganji, niti ni bilo vzdružno na tem ravanju resnično prijetno...

V isti dvorani so se v tork zbrali šolari in predšolski otroci. Da ste videli ta direndaj! Gotovo se jih je vrtelo ob zvokih harmonikarjev 300 do 400, vse pisano je bilo raznih obrazov, mask, kostumov — prava veselica. Otkrom je DPM pripravilo resnično lep popoldan. Večno ljudi se je prervalo kar po 10 minut pred vhodom, preden so mogli svoja malečki zriniti v dvorano.

No, malo pred tem se je v Smarju pojavil en del zoologskega vrta. Sosed »Na križku« je honorarno posodil belega šimela, da se je preleval v zebro. Ta naj bi potem nastopala v raznih vlogah, in baje jo bodo že drugi dan oprali, da bo spet stari šimel, ki vozi kruh v Smarje. »Zlobni jezik« trdijo sicer, da bo šimel še kar nekaj časa zebra in da mu ne bo posrečilo kar takoj sledi svoje pidzame, pa jim menda ni vsega verjeti. Sliši se tudi, da je vzrok v nenadnem »zmanjanju« zebre — šimelna v tem, ker se lastniki znašel za enimi vrat, predmet precejšnjega smeha pa, ki je bil vsakega toliko časa tudi »zira«, mula, pa še kaj pa za drugimi vrat, kaj ne pa je baje fmele v žepu gospa. Pa saj ni vsega verjeti, kajne?

Zvezčer tega dne so se ljudje zbirali kar na treh mestih — v gasilskem domu, Kolodvorski restavraciji in v Smarju. Še dolgo in noč so se slišale godbe iz lokalov, ljudje pa so se vrteli, vrteli. Z maskami je bilo bolj žalostno tudi tečaj, zanimiva je bila le skupina: hribolazeč z narhtrnikom, na katerem je visel napis »Cuvajmo planinsko svetje« — za njim pa so korakale nekatere od zaščitnih cvetk. To je prav zanimiva reklama za našo Gorsk stroži, ki ima nalogu čuvati to plemenito svetje. Se »dama v žaklji« je vredna omembе, predvsem zaradi pravega žaklja in prekrasnega obrazu pa zaradi smeha, ki ga je povzročila.

V sredo pa so pusta žalostno pokopali, oziroma »auto-pilli.«

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 19. februarja — Miroslav Petek, 20. februarja — Leon Sobota, 21. februarja — Irena Nedelja, 22. februarja — Marijeta Poneljek, 23. februarja — Marta Torek, 24. februarja — Matija Sreda, 25. februarja — Saša.

CESTITKE

Priljubljenemu zdravniku dr Tonetu Saviju čestitajo k opravljenemu izpitu za zdravnika specjalista-kirurga in mu želijo kar največ uspehov pri njegovem posmembru delu: Stroškov kolegi.

ČESTITAMO!

Odborjaku Marijanu Lapajnetu želimo vse najlepše na novi življenski poti. Kolegi — odborjaku.

CESTITA

Odborjaku Marijanu Lapajnetu želimo vse najlepše na novi življenski poti. Kolegi — odborjaku.

CESTITA

Odborjaku Marijanu Lapajnetu želimo vse najlepše na novi življenski poti. Kolegi — odborjaku.

CESTITA

Odborjaku Marijanu Lapajnetu želimo vse najlepše na novi življenski poti. Kolegi — odborjaku.

CESTITA

Odborjaku Marijanu Lapajnetu

Med dolenjskimi koreninami

Ce bi bil poleten dan, bi jo nemara moral iskati kar na kopališču na Loki, kamor se hodi, klubj temu, da se bliža stotemu letu starosti, vsako leto vsej nekajkrat kopat, češ da ji Krka še vedno prija. Se pred nekaj dnevi bi jo lahko srečal v futrjanih urah na cesti, ker pa so dnevi zdaj bolj mrzli in zaradi snega drsi, se drži doma. Zato sem potrkal na vrata mojstra Bevca na Ločenski cesti in vstopil. Stala je ob mizi in nekaj šivala. Pogledala me je malce nezupljivo iznad naočnikov.

PRI NAJSTAREJŠI NOVOMEŠČANKI

tem pa, ko me je spoznala, jih je snela in že sva bila v živahnem pogovoru. »Sem slišal, da ste imeli pred nekaj dnevi rojstni dan, pa sem prisel voštiti. Pravijo, da ste najstarejša Novomeščanka. Koliko pa jih pravzaprav imate?«

»Kaj pravite, koliko?« — »Tako okoli devetdeset jih pa že bo, menda.« — »Kar sami izračunajte! Rojena sem bila 18. januarja 1862, potem vidite, da jih ne manjka dosti do sto.«

In res, Blažičeva Pepca je najstarejša Novomeščanka, od kar je umrl znani gostilničar Košak; najstarejša novomeščanka korenina pa je bila tudi že poprej, kajti pokojni Košak se je preselil v naše mesto kasneje. Ženica je klubj visoki starosti še vedno pri močeh, hodi po opravkih, pomaga pri gospodinjskih poslih, siva, le sliši malo slabš.

»Doma sem bila na starjev. 139, kjer je danes Ferklojeva hiša. Moj oče je bil ključavnica in njegov oče tudi. Umrl je star 84 let, a je zadnjih šest let ležal zaradi bolezni. Mati pa je doživelala celo 92 let. Tisto leto, ko sem se rodila, je bil hud mraz, zato so me dali takoj po rojstvu kar na peč. Pozneje je bil še enkrat tako hud mraz; bilo mi je 18 let in Krka je zamrznila, da smo hodili po njej od starega mostu pa do Rozija.

»Po revščini, gospod, po revščini! Pa veliko sem morala zmeraj delati. Zato tudi tako malo vem, kar me sprašujete, ker sem bila večinoma doma...« je odgovorila 97-letna Blažičeva Pepca našemu sodelovcu na vprašanje, kako je dočakala tako veliko starost.

Pisatelja Trdino ste gotovo poznali?

»Kaj bi ga ne, saj smo si bili sosedje! Stanoval je v Kraljevini hiši, to je tam, kjer je bila kasnejša Moravčeva in Češnovarjeva gostilna. Ampak Kraljevina, kolikor jaz pomnim, ni imela krčme, pač pa veliko krav. Pasla jih je na njenih travnikih za današnji kandijsko bolnico proti Portovalu neka ženica, menda Kraljevina sestra. Nemara ji je bilo res Jera imé, kajor pravite vi. Trdina je bil upokojen profesor in je stanoval v podstrešni sobici, prav nasproti naše hiše. Potem je šel pa stanovati tja blizu kasarne ki neki vdovi, menda se je celo oženil z njo. Drugač vam pa ne vem povedati, ker nisem poahtala, veste, vse življenje sem morala veliko garati, pa nisem poahtala. Katera je pa Kraljevina in katera Jera na teh vaših slikah, pa res ne vem, ker slabo vidiš, pa tudi dolgo dolgo je od vsega tega.«

»Kako ste se pa svoje čase vozili v Ljubljano, ko še ni bilo žeženice?«

»Jaz sem se bolj malo vozila... Z malim »vagonom«, to se pravji s kocijo za nekako stiri ljudi, si se lahko peljal do Ljubljane. Ob osmih zvezcer je odhajal vagon od tod, v Ljubljano pa je pripeljal drugi dan zjutraj. Lahko pa smo se peljali tudi s pošto do Litije in potem z vlakom naprej. Ko se je pa cesar pripeljal v Ljubljano, smo ga šli seveda tudi Novomeščani gledati. Jaz sem se peljala kar z lojtrnim vozom, mi je tako bolj prijalo na zraku. Ko sem v Ljubljani vsa nestrpna spraševala, ali ga bom lahko videla, mi je nekdo rekel: Kar brez skrb!

Kdo izmed nas bo v 97. letu takole mirno pretakal pijačo iz steklenice v steklenic, kot to že lahko vedno naredi Blažičeva Pepca?